

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS BIRŽŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VŠĮ BIRŽŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO PASLAUGŲ TEISIŲ
CHARTIJOS PATVIRTINIMO**

2026 m. vasario 19 d. Nr. IV-
Biržai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Viešųjų įstaigų įstatymo 20 straipsnio 1 dalimi,
Viešosios įstaigos Biržų rajono socialinių paslaugų centro įstatų 44 ir 47 punktais:
t v i r t i n u Viešosios įstaigos Biržų rajono socialinių paslaugų centro paslaugų gavėjų
teisių chartiją (pridedama);

Direktorė

Jolanta Jasinskytė

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos Biržų rajono
socialinių paslaugų centro
direktoriaus 2026 m. vasario 19 d.
įsakymu Nr. IV-

VŠĮ BIRŽŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO PASLAUGŲ GAVĖJŲ TEISIŲ CHARTIJA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VŠĮ Biržų rajono socialinių paslaugų centro (toliau-Centras) paslaugų gavėjų teisių chartija atspindi pagrindinius tarptautinių žmogaus teisių dokumentų principus. Yra pagrįsta įsitikinimu, kad kiekvienas paslaugų gavėjas yra savarankiškai egzistuojantis asmuo ir Centro bendruomenė turi gerbti jo, kaip žmogaus teises. Paslaugų gavėjų teisių chartija yra parengta vadovaujantis Visuotine žmogaus teisių deklaracija, Europos žmogaus teisių konvencija, Europos sąjungos žmogaus teisių chartija, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos normomis.

2. Paslaugų gavėjų teisių chartija apibrėžia Centro paslaugų gavėjų teises ir pareigas, teises į privatumą, orumą, fizinę neliečiamybę.

II SKYRIUS PASLAUGŲ GAVĖJŲ TEISĖS

3. Kiekvienas Centro paslaugų gavėjas (suaugęs asmuo) turi teisę:
 - 3.1. gyventi oriai ir nepriklausomai bei dalyvauti visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime;
 - 3.2. gauti kokybiškas, sveikatą ir orumą užtikrinančias socialines paslaugas;
 - 3.3. į lyties, amžiaus, rasės, pilietybės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų, seksualinės orientacijos, negalios ar kitokiais pagrindais nediskriminavimo užtikrinimą, gaunant socialines paslaugas;
 - 3.4. suprantamu būdu gauti informaciją apie Centre teikiamas socialines paslaugas, jų teikimo tvarką, pasikeitimus bei galimybes jomis pasinaudoti;
 - 3.5. į nešališką ir pagarbų Centro darbuotojų elgesį;
 - 3.6. teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą, išskyrus atvejus, kuriuos numato įstatymai;
 - 3.7. į informacijos ir dokumentų apie paslaugų gavėją ir jo šeimą konfidencialumą;
 - 3.8. susipažinti su surinktais jo asmens duomenimis laikantis teisėto konfidencialumo;
 - 3.9. į saugias, jo sveikatą ir orumą atitinkančias, socialines paslaugas;
 - 3.10. gauti informaciją apie socialines paslaugas teikiančią specialistą (vardą, pavardę, pareigas) ir informaciją apie jo profesinę kvalifikaciją;
 - 3.11. gauti informaciją apie socialinės pagalbos teikimo eigą, metodus;

3.12. dalyvauti asmens/šeimos poreikių vertinimo ir/ar individualaus plano sudaryme, peržiūrose, aktyviai reikšti nuomonę visais jam teikiamų socialinių paslaugų klausimais ir Centro veiklos, planų kūrimo bei įgyvendinimo klausimais;

3.13. į profilaktinę sveikatos priežiūrą ir teisę į gydymą nacionalinių teisės aktų ir praktikos nustatyta tvarka;

3.14. į minties, sąžinės ir religijos laisvę;

3.15. pareikšti savo nuomonę apie gaunamas paslaugas Centro darbuotojams žodžiu, raštu bei anoniminėje paslaugų gavėjų apklausos anketoje;

3.16. prašyti jo poreikius atitinkančios paslaugos bei esant poreikiui ir nurodžius raštu priešastį pakeisti paslaugas teikiančią specialistą;

3.17. teikti skundus, siūlymus ir prašymus.

4. Kiekvienas Centro paslaugų gavėjas vaikas turi teisę:

4.1. į vardą ir pilietybę;

4.2. į lyties, amžiaus, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų, seksualinės orientacijos, neįgalumo ar kitokiais pagrindais nediskriminavimo užtikrinimą, gaunant pagalbos paslaugas;

4.3. į nešališką ir pagarbų Centro darbuotojų, teikiančių paslaugas, elgesį;

4.4. gauti informaciją, pagal vaiko amžių suprantamu būdu, apie Centre teikiamas pagalbos paslaugas, jų teikimo tvarką, eigą ir galimybes jomis pasinaudoti;

4.5. bendrauti su biologiniais tėvais, artimaisiais giminaičiais, taip pat su kitais giminaičiais, su kuriais vaiką sieja emociniai ryšiai, išskyrus atvejus, kai tai prieštarauja vaiko interesams;

4.6. būti išklausyti, visais su jais susijusiais klausimais ir į jų nuomonę turi būti atsižvelgiama, jeigu tai neprieštarauja jų interesams. Vaikai turi būti išklausyti tiesiogiai, o jeigu tai neįmanoma – per vaikų atstovą pagal įstatymą ar per įstatymu nurodytus asmenius;

4.7. dalyvauti ir reikšti savo nuomonę vertinant vaiko ar visos šeimos poreikius ir dalyvauti sudarant individualius pagalbos planus atsižvelgiant į vaiko amžių;

4.8. į informacijos ir dokumentų konfidencialumą bei apsaugą;

4.9. būti apsaugoti nuo visų formų smurto;

4.10. nukentėję nuo bet kokios formos smurto, į jo poreikius ir geriausius interesus atitinkančią pagalbą.

III SKYRIUS PASLAUGŲ GAVĖJŲ PAREIGOS

5. Kiekvienas Centro paslaugų gavėjas (suaugęs asmuo) turi pareigą:

5.1. nepiktnaudžiauti savo negalia;

5.2. teikti teisingą informaciją;

5.3. informuoti Centro darbuotojus apie asmeninius pasikeitimus, pokyčius šeimoje kai tai susiję su socialinių paslaugų teikimu;

5.4. saugoti savo sveikatą;

5.5. pagal galimybes, rūpintis savimi;

5.6. laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų ir visuomenei priimtinių elgesio normų, gerbti Centro darbuotojus, jų teises, būti mandagiam, su paslaugas teikiančiais specialistais bendrauti, bendradarbiauti ir elgtis pagarbiai;

5.7. mokėti už socialines paslaugas tuo atveju jeigu teikiamos mokamos paslaugos;

5.8. saugoti kito asmens duomenis, privatumą, laikytis konfidencialumo principų;

5.9. konfliktinėse situacijose nenusistatyti priešiška, išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyvaus visiems priimtino bendro sprendimo;

5.10. vengti asmeninio išankstinio nusistatymo prieš Centro darbuotojus ar kitą paslaugų gavėją, gerbti juos nediskriminuojant dėl religijos, kalbos, amžiaus, rasės, lyties, pilietybės, tautybės, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų, seksualinės orientacijos;

5.11. priimti ir vykdyti pagalbos asmeniui/ šeimai numatytas pagalbos priemones, įsipareigojimus ir įsitraukti į pagalbos teikimo procesą, esant poreikiui teikti siūlymus;

5.12. informuoti Centro direktorių ar Globos centro padalinio vedėją apie darbuotojų nepagarbų, neetišką elgesį, patiriamą bet kokios formos smurtą ir pan.

6. Kiekvienas Centro paslaugų gavėjas vaikas turi pareigą:

6.1. gerbti kitų žmonių kalbą, kilmę ir kultūrą;

6.2. gerbti kitų privatumą;

6.3. laikytis susitarimų ir tinkamo elgesio taisyklių;

6.4. gerbti kitų nuomonę, leisti pasisakyti ir pabandyti juos suprasti;

6.5. būti draugiškas, saugoti save ir kitus vaikus;

6.6. saugoti Centro turtą, priemones ir aplinką;

6.7. laikytis švaros ir tvarkos asmeninėje bei bendroje erdvėje;

6.8. mandagiai bendrauti su darbuotojais ir kitais paslaugų gavėjais;

6.9. laiku informuoti darbuotojus apie kilusias problemas ar pavojingas situacijas;

6.10. atsakingai naudotis informacinėmis technologijomis ir socialinėmis medijomis;

6.11. prisiimti atsakomybę už savo veiksmus ir mokytis iš padarytų klaidų.

IV SKYRIUS

TEISĖS Į PRIVATUMĄ, ORUMĄ, FIZINĘ NELIEČIAMYBĘ

7. Centras vykdydamas savo funkcijas, siekia ir imasi visų priemonių paslaugų gavėjų privatumo, orumo ir fizinės neliečiamybės užtikrinimui:

7.1. visi darbuotojai pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą saugoti asmens duomenų paslaptį. Darbuotojai susipažinę su informacija, kuri pagal įstatymą ir/ar Asmens duomenų tvarkymo Centre taisyklės, negali būti atskleista ir platinama, neturi teisės jos skelbti ar panaudoti savo asmeniniams, kitų asmenų interesams tenkinti; Darbuotojai gerbia informacijos slaptumą ir konfidencialumą;

7.2. duomenys, susiję su paslaugų gavėjų finansinių galimybių vertinimu mokėti už socialines paslaugas, kita informacija, reikalinga paslaugų teikimui, yra saugoma paslaugų gavėjų bylose ir yra konfidenciali;

7.3. duomenys, susiję su paslaugų gavėjo konfidencialia informacija trečiosioms šalims gali būti suteikiama tik gavus sutikimą raštu, išskyrus teisės aktų nustatyta tvarka;

7.4. paslaugų gavėjų bylos saugomos Centre, yra neviešinamos ir tretiesiems asmenims neprieinamos.

8. Visi savanoriai prieš atliekant savanorišką veiklą Centre pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą saugoti asmens duomenų paslaptį, yra informuojami, jog gali tvarkyti asmens duomenis tiek, kiek tai reikalinga savanoriškai veiklai vykdyti iki savanoriškos veiklos pabaigos.

9. paslaugų gavėjo namuose su darbuotojais lankytis kiti asmenys (praktikantai, savanoriai, kitų institucijų darbuotojai ar pan.) gali, tik iš anksto apie tai informavę už paslaugos organizavimą ir/ar teikimą atsakingą specialistą, kuris privalo kitų asmenų apsilankymą suderinti su paslaugų gavėju ar jo artimaisiais.

10. Centro darbuotojų atsakomybė:

10.1. darbuotojai atsakingi už tinkamą pareigų vykdymą bei galiojančių Centro tvarkų laikymąsi;

10.2. darbuotojai savo elgesiu, žodžiais užtikrina paslaugų gavėjo garbę orumą, savarankiškumą, įskaitant laisvę rinktis, nepriklausomumą, lygias galimybes;

10.3. atsakomybė už netinkamą pareigų vykdymą, elgesio pažeidimus numatyta Centro vidaus tvarkos taisyklėse;

10.4. konfidencialumo ir privatumo klausimai kartą į metų ketvirtį ar dažniau yra aptariami kolektyve.

VSKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Paslaugų gavėjai su Paslaugų gavėjų teisių chartija supažindinami jiems suprantama kalba, individualių pokalbių metu, dalinamos parengtos atmintinės apie paslaugų gavėjų teises ir pareigas bei atmintinė apie galimybę pranešti patyrus smurtą (Paslaugų gavėjų teisių chartijos 1,2,3,4, priedas).

12. Centro darbuotojai supažindinami su Paslaugų gavėjų teisių chartija elektroninėmis ryšio priemonėmis, susirinkimų metu.

13. Naujai priimti Centro darbuotojai su Paslaugų gavėjų teisių chartija supažindinami individualiai.

14. Paslaugų gavėjų teisių chartija skelbiama Centro internetinėje svetainėje.

TEISĖS IR PAREIGOS

MANO TEISĖS

- ✓ Turiu teisę gauti išsilavinimą.
- ✓ Turiu teisę būti gerbiamas.
- ✓ Turiu teisę pasakyti, ką galvoju.
- ✓ Turiu teisę suklysti ir bandyti dar kartą.
- ✓ Turiu teisę jaustis saugus.
- ✓ Turiu teisę į rūpestį ir meilę.
- ✓ Turiu teisę į savo asmeninę erdvę.
- ✓ Turiu teisę gyventi tvarkingoje ir saugioje aplinkoje.
- ✓ Turiu teisę ilsėtis ir žaisti.
- ✓ Turiu teisę į savo asmeninę erdvę.

MANO PAREIGOS

- ✓ Atsakingai mokytis ir stengtis.
- ✓ Gerbti kitus žmones.
- ✓ Išklausti kitų nuomonę.
- ✓ Pasimokyti iš savo klaidų.
- ✓ Neskriausti kitų ir padėti silpniesiems.
- ✓ Rūpintis artimaisiais.
- ✓ Prisidėti prie tvarkos namie ir mokykloje.
- ✓ Žaisti draugiškai ir priimti kitus į žaidimą.
- ✓ Tausoti gamtą ir aplinką.
- ✓ Prisiimti atsakomybę už savo veiksmus ir mokytis iš klaidų.

SAUGUMAS IR SVEIKATA

Teisė į saugią aplinką

Teisė į sveikatos priežiūrą

Teisė į sveiką gyvenseną

SAVIRAIŠKA IR DALYVAVIMAS

Teisė į nediskriminaciją

Teisė dalyvauti sprendimuose

Teisė išsakyti savo nuomonę

Teisė į saviraišką

Teisė integruotis į visuomenę

Teisė būti išgirstam

PRIVATUMAS IR TURTAS

Teisė į konfidencialumą

Teisė į turtą ir jo saugojimą

Teisė į privatumą, asmeninę erdvę

VŠĮ BIRŽŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO

PASLAUGŲ GAVĖJŲ PAREIGOS

Bendrauti mandagiai ir pagarbiai

Bendradarbiauti su paslaugų teikėjais

Gerbti kitus, jų nediskriminuoti

Gerbti kitų asmenų privatumą,
teises ir laisves

Įsitraukti į paslaugų planavimą ir vykdyti
numatytus įsipareigojimus

Laikytis konfidencialumo principų

Laikytis valstybės įstatymų
ir kitų teisės aktų

NETYLĖK – PATYRUS SMURTĄ, NEDELSIANT KREIPKIS PAGALBOS

Daugiau informacijos: <https://www.birzuspc.lt/smurto-ir-priekabiavimo-prevencija/>

FIZINIS SMURTAS

- Mušimas, stumdymas, kratymas.
- Daiktų mėtymas, griebimas už plaukų.
- Smaugimas, dusinimas.
- Kandžiojimas, spjaudymas.
- Izoliavimas, grasinimas ginklu.
- Deginimas, kankinimas.

PSICHOLOGINIS SMURTAS

- Pravardžiavimas.
- Bendravimo su kitais asmenimis, pvz., draugais, šeimos nariais, ribojimas.
- Mėginimas supriešinti su vaikais.
- Grasinamai pakenkti nukentėjusiajai svarbiems žmonėms.
- Techninės ir kitos pagalbos priemonių atėmimas.
- Sprendimų laisvės apribojimas.
- Nuolatinis kartojimas, kad asmuo nieko negali padaryti pats (-i).

SEKSUALINIS SMURTAS

- Intymūs prisilietimai be sutikimo.
- Vertimas mylėtis prieš asmens valią.
- Besimylint, vertimas daryti tai, kas nepriimtina.
- Grasinimas palikti, jei nesutiks mylėtis su smurtautoju.
- Melavimas, kad mylintis naudojamos apsaugos priemonės ir t.t.

EKONOMINIS SMURTAS

- Asmens išlaidų kontroliavimas.
- Draudimas dirbti.
- Asmeniui priklausančių daiktų gadinimas.
- Draudimas naudotis šeimos pinigais.
- Socialinių išmokų pasisavinimas.
- Vertimas elgetauti ir t.t.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Personalo specialistė Jolanta Balčiūnienė, Rotušės g. 16 A, Biržai, LT-41137
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL VŠĮ BIRŽŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO PASLAUGŲ GAVĖJŲ TEISIŲ CHARTIJOS PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-02-19 Nr. IV-176
Adresatas	–
Dokumentą pasirašė	Direktorė Jolanta Jasinskytė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2026-02-19 11:43:09
Registratorius	Direktorė Jolanta Jasinskytė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2026-02-19 11:44:14
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2026-02-19 atspausdino Direktorė Jolanta Jasinskytė

Nuorašas tikras
Viešoji įstaiga Biržų rajono socialinių paslaugų centras
2026-02-19